

SZLOVENSZKE NOVINE

WINDISH NEWS

VOL. XIII LETNITECSÁJ BETHLEHEM, PA.—PITTSBURGH, PA. MÁJUS 24, 1929 No. 17
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 25, 1919, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA., UNDER THE ACT MARCH 3, 1879.

Vmorsztvo i szamomorsztvo pri Szlobodscsine Sztebri

"Na etom szvejt nemreva vküpezsiveti, vu szmrti scséva vküp bidti."

Szlobodscsine szteber (Szabadság Szobor) je vnedelo dva mládíva szítka szkonesanyi bio szvedok. Vu ednom csúni pouleg toga sztebra, je Charles B. Canto, szoldák dolisztrejlo szvojo zárocsnico, z sterov je escse szamo dva dni zsvio vküpe. Potom je revolino prouti szvojoj glávi obrno i zsebé je tídi dolisztrejlo.

Mrs. Canto je taki mrla; Canto pa dvej vóri szledi vu spítáli. Piszmo szo najsl pri nyima. stero je Mrs. Canto píszala i obá szta podpiszala. "Na etom szvejt nemreva vküpezsiveti, vu szmrti scséva vküp bidti"—píse proszila je tídi vu píszi kápítána mozsévnoga, ka, esi bi on szam szabé nej dobro trufó sztriliti ino bi vu szítka osztao, naj ga nestrofájo za tou csinejnye, ár ga je ona priszilila na tou.

PRVI PIKNIK

Vu Goszpodna 1929-tom leti de prisestno nedelo, májusa 26. ga drzsáni te nájprvi szlovenszki piknik, vu Szv. Ivana evangelienszke szlovenszke farszejpóm i presztranom parki. Mládenci te gmajne do ravnitelje toga piknika, ki, ár je presztrani hall zatou tídi notri pripráveni,—do zmejsz edno veliko basket ball spilo tídi meli z ednim Nazaretszki trupom. Znáno je, ka szo szlovenye vu zimskom vrejmeni tídi radi hodili tou spilo glédat; ali z kelkim de lúsneste tam glédati na friskom i zdravom zrádi, med dihékom cvetécsi rouzic, med sounyanyem zelenoga lisztja i med zunécsim cseketanyem nebeszki fticis.

Touvajje szo bujli oco i sziná.

Premiuosco szoboto zvescera szo neznáni hüdobnyácke vu Waseca Mim. bujli Julius Schuck 54 lejta sztaroga farme-ra i nyegovoga 9 lejta sztaroga sziná: Ernesta. 11 lejta sztara hesi, Ida je tídi na teliko obsá-jena, ka mera.

Hüdelnicke szo z hamrom doprineszli tou grozno delo. Ka nyim je bio cil nisece nevej ár je szamo mála summa pejnec bila pri hizsi, stera je odnesena.

Dvej hcséri Elizabeth 17 i Wilhelmina 15 lejta sztare deklina szo vu tom vrejmeni nej bilé domá, szamo gda szo domou prisle, szo várale tou groznozst.

Kak szouszidje právjio, je Schuck nej meo neprijátelov, zatoga volo oblász nevej, po steroj pouti idoucs bi mogla vmoreom na szlejdi prádi. Telko szo poszlejdi, ka szta dva bilá. Schuck je zse dvej leti vdovec bio.

Pridite vszi szlovenye, vejm etaksi piknik, steri de z tak bogátim programom teko dolí, jáko narejci—nej vszako leto—mámo priliko viditi i vszivatí.

Bode vsze, ka te zseleli, escse znábidti kokotecse mlejko tídi.

Donese Lajos, nas szlovenszki igranya mester szo oblibili, ka vsze tiszte od lepsi jákse i od novui novejse noute notripokázsejo, stero szo z szvojoj bandov vu ednej dúgoj zímí vküpenasztrúgali.

Zacsétek piknika ob 1 vóri popoldnévi. Velika spila de pa ob stíraj. Spilo nezamúdté!

Notri sztopejnye od 29 lejta mlájsim 35 centov, sztarejsi pa z dollára 65 centov nazájdobjio. Na pávidejnye!

GROZEN VRTÉLEC VU TEXASI.

Májusa 18-ga je vu Texas drzséli neszerem vrtélec vderjájo kakseja szo escse nigdár nej opazili i na szvernem kráji té drzsele je vu szesti várasaj napravo kvára. Stíri lúdi je tesko szplazejrao i \$100,000 dollárov je kvára napravo.

Pójbics je zászpo na bus-i i dalecs je odpelani.

V nedelo noucs je Thomas 3 lejta sztar pojbjics z Stroudsburga, gde je na glédanyi rod-bine bio,—z ednim busom nazáj domou k szvojm sztarisam vu Wilkes-Barre potívno.

Ár je szen moucs vzéo nadnyim, je nej sou doli vu szvojem várasí, nego bus ga je dalecs odpelao i tecsász je niti nej obrno pazko nanyega, pokécs szo lúdjé bilí vu bus-i, ár je miszlo, ka je steroja poutnika dejte i nej "szam szvoj."

Sztarisje szo zse vu dvojnószti bilí szpádnnyeni zanyega i zse szo navsze kraje glázslí pri policájaj. Ali gda szo zvedili ka nyemi je nika nej, szo odtoga veselejsi posztali.

Delajo zse fundament za nouvo evang. vogrszko cérkev.

Bethlehemszki szlovenye vsz znájo, ka sze je vu lajuzskom letjanuár mejszece edna nouvo evangelienszka gmajna nasztávila, stera szí je Gosz. Pótschacher István farara odebrála za dühovnika, ki szo Sztároga krája, z Vogrszkoj prisi vi z ednim mejszeceom prve, kak je tá gmajna nasztávlena.

Goszpon Pótschacher farar szo z ednim Allentownszkoj Palmertonszkoj ev. gmajni tídi duseven pasztér.

Nouva cérkev de na Fourth Cemetery vilic kúklaj na szvernem sztrani Packer soulesztála. Funtus je 80x103 fúszov veliki. Cérkev de 38x80 fúszov i z cigla de zidána. Peters and Marshall allentownszki kontraktörje do je delaji za \$33,598 mo vu september mejszece de gotova.

Funtus szo od Benedek Bivell-a kúpili za \$6,200. Gda szo cérkev zgotovi, de okouli \$45,000, kóstál'a i 100 vrelli evang. vogrszki familij jo dá delati.

Ka szo dájnye zvézsejo, tou do jáke britko csütíli. Zatoga volo vszaki szamovolén dar z globokov zahválnozstjov prímejo.

Bong nyim dáj blagoszlov i globoko potrpeljnye.

Sztrazna povouden vu Szerbiji.

Vu szredini májusa je vu Sztárom kráji prevacs doszta dezsdza bilou. Duna sze je na teliko zdigmola, ka je vó polejála i veliki tao Szerbije je pod vodou prislo. Eszék Slavonszki váras je tídi pod vodov.

Ár szo zselezne ceszté tídi zakrite, zseleznice nemejo hoditi. Povouden je tak sztrazna, ka szkoró nindri nika nemrejo pomágnati prouti nyej.

Szmrtina neszreca pét lúdi.

Vu Cornish-i N. H. je edna mála hizséska, tak lehkó právimó "hüita" zgrejra i petró lúdi je na szmrt zgoroło vunyej májusa 16-ga.

Kak sze je ogyen zacno vu tom z edne hizse hraméki, nisece nevej, ali troujog decé i dvo-ma zsenzskama je posztánola za skrinjo.

Áldovi té neszreco szo: Mrs. Gibson 20 lejta sztara zsenzka i nyéno edno leto sztaro dejte i Mrs. Talbot z dvóma detotoma.

Na tesko je zgoro Mrs. Talbot-a brat tídi, ki je zsenzka i deco probao mentúvati z ogya.

Neszreca trokov na West Broad vilici.

V szoboto vécser szta na W. Broad vilici dvá velíkiva trokva vküpevdarila. Drájver ednoga troka, ki je z Allentowna, sze je na levjom líci na právej- rouki szplazejrao ali nej tesko. Eden 13 lejta sztar pojeb je tídi szedo primyem na masini, té je tídi szplazejrao (obá od glazsojne) Pojeb je na právoj bedrej tak veliko rano doubo, ka szo nyemi vu spítáli z 24-mi bodájaj zasli vküpe.

Eden trok je prevacs zmozsdszeni.

Trije zavozseni od automobilov

Vszoboto vécser okouli 9-te vóre je Edward Hickey bethlehemszki oslovek na 3-rd vilici, pred Bethlehem Steel oficov zavozo Paul Raxevans 8 lejta sztaroga pojbjicsa, ki prebiva 1112 E. 3rd St. Právo nogou má potrejo ino je vu spítal odpelani.

Milton H. Smith 240 Tenth Ave. je zavozo Morris Scott iména osloveka na Leligh Ave-i, vu spítal ga je odpelao, gde szo nyemi málo zmozsdszenye zavézali i domou szo ga poszlali.

Thomas W. Frutiger 416 Montclair Ave je vnedelo gojndno na Broadway-i zavozo Stanley Westwood 6 lejta sztaroga pojbjicsa. Na obrázi je poskrámani i zmozsdszeni. Gda szo nyemi vu spítáli rane zavézali, je domou k szvojm sztarisom poszláni.

100 mrtvi i 4,000 brez douma, od ogya vu Polszkom.

Vu Polszkoja országa Iwie iména várasí je veliki ogyen bio májusa 17-ga 100 lúdi je na szmrt zgoroło i ár je te neszmer ogyen toga várasa eden veliki tao znieso, je 4,000 lúdi brez douma, na vedrini osztao.

Vu Wayne (Michigan) je edna zseleznica preminoucs nedelo zvescera na szmrt zavozila edno familijo, ki szo vszi vu ednom masini szedeli i steroja je zseleznica távdarila.

Mrtvecov iména szo: Mr. i Mrs. Joseph Kando i nyidva cesztévó decé, vszi z Lincoln Parka, stero meszto je Detroit várasa zvitéjnysya krajima.

Zseleznica je masin szkoró na pou májla kotála prvo, kak szo jo doli mogli sztaviti.

Po pár minout zamúdjenej je zseleznica nadaljávala szvojo pout z Chicago vu Buffalo.

Sész mrtvi od zseleznice

Vu Wayne (Michigan) je edna zseleznica preminoucs nedelo zvescera na szmrt zavozila edno familijo, ki szo vszi vu ednom masini szedeli i steroja je zseleznica távdarila.

Mrtvecov iména szo: Mr. i Mrs. Joseph Kando i nyidva cesztévó decé, vszi z Lincoln Parka, stero meszto je Detroit várasa zvitéjnysya krajima.

Zseleznica je masin szkoró na pou májla kotála prvo, kak szo jo doli mogli sztaviti.

Po pár minout zamúdjenej je zseleznica nadaljávala szvojo pout z Chicago vu Buffalo.

OD KOJ JE DOUBO GROF ZEPPELIN FALINGO?

Májusa 15-ga sze je vszeo Grof Zeppelin veliki nemski zrácsni hajouv na pout ob drúgim vu Ameriko.

Vu zacsétki pouti, ober Franchúskoja ga je neszreca doszgnola. Z peti motorov szo sze stír-je pokvářili i prisziljeni je bio doliszestji.

Nájvéksa esúda vu tom deli je,

ka szo motorje vszi glihno falingo doubili. Zatoga volo miszljio, ka je níkák szam rad napravao tou falingo. Préfázkó do drzsali, ár krivec ali domá vu Friedrichshafen med delavci, ali na hajouvi med nyemem szlúzsésimí persounami more bidti. Nouve motore denejo na nyega i potom sze znouva na pout vzeme.

Med pleszom je mrla deklina.

Helen Walsh, 29 lejta sztara deklina je vnedelo, máj 19-ga zvescera, na ednom rojstnoga dnéva veszelje, stero je nyéna pájdáskinya dála drzsati vu Chicago med pleszom, vu szvojeja pleszca nárocsa povisznola i nej szo jo mogli vécis na zavéjdnost zbuditi: Vu spítáo szo jo zato odpelali, gde je za krátko vremen popolnoma mrla.

Doktorje szo brez dvojnószti szpoznali, ka jo je bozsi zslak vdaro; ali policaji záto nadaljá- vajo iszkanye szmrti. Telko szo vónajslí, ka szo na tom veszelje zapojno pítrino tídi pífi, ali dale nemrejo prádi.

soule poszlúhsávci szvojo egzaj mena probo vu Quinn souli, pri steroj priliki sze je presztrana auditorium hizsa szkoró popolnoma napunila z poszlúhsávci.

Lejpi program je bio na dnévnóm rédi, steroja vszako piknyo szo poszlúhsávci z natégnyenov pazkov szpervájali.

Govre szo drzsali John K. Robinson manager Beth Steel companije; Roy A. Lewis, general manager Beth. Steel compa-

107 novui pórgarov vu Bethlehelemi.

V szvéjdo vécser, májusa 22-ga szo meli pórgarizejranya

nájprvi pórgarmájszter Bethlehem várasa. Z novui pórgar-kandidátov szta gúcsala Polgar Sándor i John Klein.

Quinn soule gojenci i Miss Mici Lamprecht piano vucsetilice diákinye szo jáko lejpe spile dáli naprej. Dobro volou je pontídila poszlúhsávcom Nyári Antona ciganyzska banda.

Prisestni pondjelek i tork sze pá tej 107 pórgar-kandidátov vu Easton pred birojov posztáví z szvojmí szvedokmi, gde biro v te szlejdien szoud povej vó vu toga dela tekáji.

Národní gyülejs vu Szlovenszkom halli.

Premiuosco nedelo je bio vu bethlehemszki szlovenov doumi eden národní gyülejs drzsáni, na steroz szo ona dela bilé na dnévnóm rédi, stera szo szlovenov tícssejo i stera vsze szlovene tezsájo.

Ednoglászno, z velikov navdúsenestjov je oproszo gori té gyülejs Dr. Stiegler A. Ernó ev. szlovenszkoja dühovnika, naj vu vszej amerikanszki szlovenov iméni na, vu Buffalo-i drzsáni národní gyülejs idejo i nasa zselejnya tam naprej dájo.

Z ednim je odebro té gyülejs nouve cesztnike, kakti: Konkolics Györgya za predszednika; Dr. A. E. Stiegler dühovnika za szekretára; Leposa Istvána za

penezníka; Hassai Ivana za pazníka i Kocén Jánosa za notárosa. Tídi je szkonesao i zavúlpao té gyülejs cesztnike, naj pri dánój priliki vu nasem iméni tak szkonesávajo dela, kak tou oni za hájbougse szpoznajo.

\$426.21 lezsése summe je gyülejs zravnao med trejmi szlovenszkimi mládi lúdi klubami, kakti: Szvétoga Ivana ev.; Szvétoga Józsefa r. kath. i Szlovenszkoja Drústva mladéncov klubami vu glihnoj meri goriztálati.

Csi de szo gda potrejbno vidilo predszednik vu ednorazmejnój z cesztnikmi gda stécs oblász má novui gyülejs vküpepozvati.

SZLOVENSZKE NOVINE

720 EAST 4th STREET, BETHLEHEM, PA.
Phone 4912

SZHÁJA VSZÁKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY

Editors: Kalman Banko & Stephen Banko, Reditela

Business Manager, Louis J. Bugel

NAPREJPLÁCSATI CEJNA		SUBSCRIPTION RATES	
Na edno leto	\$1.50	For one year	\$1.50
Vu Europo	\$3.00	To Europe	\$3.00

Decoration Day

Prísestni eseterék májusa 30-ga de szvetio amerikanski doumaliben i vrejli národ eden szvoj nájveksze znamenitoszti národén szvéték, tak zváni: DECORATION DAY.

Kak vszaka híza vszaka familija má szvoje lúbléne mrtvece, z steri sze vu leta sztálnom vrejmeni ednok szpomené: tak tá velka zemelszka familija, amerikanski Zdrútsene Drzséle, tídi májo szvoje speciálne mrtvece, z steri sze na té den cejja Ameriká szpomína i pasési sze dolplácsati dúzsosztá dácsó szpomenki nyihovomí.

Vu zacsétki je té den na revulúciójárne "bíró" mrtvece szpomenek bi drzsáni; potom je prísla pórgárszka bojna, stera je tídi vnogo jezér vrejli amerikanski mladéncov szítek posze-

leja i za touv drúga i pá drúga bojna stera pa szo pokojni víté-zov racsún szamo povnozsávale.

Dnesz dén je té szpomenka dén zse na teliko obcsen grátáo, ka vszaka familija stera mrtveca má, na té dén lepou goriokinesa nyega grob ino ga z cvejtia i rouzsz vnozsínami osziple.

Jáko lejpi i obcsúten je té amerikanski szvéték. Fabrike hejnyajo, delo povszédi sztáne i vszaka dúsa sze pasési na cintor, naj edno pobozsno vóro áldúje szpomenki onim, ki szo szvoj szítek áldúvali za eto domovino, vu sterez mí zsvoucsi dnész blájzszenoga míra dozorjeni szád vszívavomá.

Posszójvte vu míri lúbléni nási; szpomenek vas osztáne, pokécs de eden cslovek szívo na zemlej AMERIKANSZKOJ!

Ka Naj Mlájsi Cstéjo...

SZFÁRI OCSA I VNÚK.

Zsívo je—kak jí dnész dén tídi doszta zsvíe—eden sztári ocsa Kotrige teja nyegovoga szo edna za ovov dolzahválle szlúzsbo. Ocsi szo nyemi nateliko oszlabile, ka je szamo ta véksa dela bio mogoucsi vídítí; vüh csútejnje ga je povrglo, trno szo nyemi mogli kricsáti, csi szo szí gúcsáti steli zsnymí. Nogé szo nyemi nej ládale neszti dolipo-zsíhshsena teja nyegovoga, szamo z dvóma botoma je bio mogoucsi pamali ídítí; roké szo nyemi mocsno trepetale, tak ka je pri jejsztvíni nej mogao szlice dobro drzsáti i veeskrát sze je pripetilo, ka je sztolnyek z hránov polejao.

Szin i sneha nyegova szta tou nej mogla trpeti, za toga volo szta ga k pécsi na kloup poszádíla i tam szta nyemi dalá jezsti z ednoga csrejpnoga tanyejra i dosztrakrát tak malo, ka sze je sztári szíromák nítí napoljono nej mogao najeszti; Zzalosztno je glédáo etaksega hípa proti sztolí, ocsi szo sze nyemi z szkuzami napunile, ali nej sze je touzso.

Ednok kak, kak nej nyemi je tanyér z rouk vujso, natla je szpadno z hránov vréd i potro sze je. Tá mláda zszenszka je neszmileno zosínfala szíromáká i naj sze táksí kvár veeskrát neme pripetítí, nyemi je leszeni tanyejr kúpila.

Eden dén po obójdí je te mlá-dí pár esce edno kráthko vrej-

men pri sztolí osztáo; veszélo szta szí nika pogucsávale. Máli, stíri lejta sztar szin nyidva je ó-disáo od sztola i vóidoucsi, sze je z níksímí falájeski deszkámi zacsno spílati. Probáo je tíszte falájeske ednok vu edno, drúgúcskú vu drúgo formovkúpe-szkládáti, vu tou formo, da bi edno málo kopanyo steo rédítí.

Ocsa i mati vóidoucsa szta líšno glédála dejte i vu veszeljej je esce ocsa zamerkaó: Z toga deteta de ednok eden jáko dober i szkrben várt. Ali nej je mogao zatrpéti, ka bi vu toj veszé-loj zmejní deteti nej na pomoucs bio. Tá sztopúvsi knyemi je je nagovoro: No moj szin, tí bos lejho tísar, ka zse z deszk scsés níka rédítí! Ka z toga scsés napravítí.

Dejte sze na ocsó zglédne i z veszélim obrázom právi.

Edno málo kopanyo rédim, z té ta ájta pa nama jela gda ta sztárvá, naj mí nej trbej tanyejra kúpiavítí.

Mouzs i zsená szta eden na ovoga vrgla pogléd, szram nyidva je grátalo i boleznoszt nyima je napunila szrcá, gda szta szí na prísestno vrejmen míszlila, gda zse nyidva tídi szlabíva i trepetajoucsa sztarea.

Od etoga vrejmena mao je sztári ocsa pá pri sztolí zsnymí jo i nej szta sze csemeríla, csi je vesászi-vesászi málo hráne tá po sztolnyeki szpolejao.

John Peters-a znouva za Aldermana

Vszí szlovenye znájo, sto je John Peters. Poznajo ga, kak dobrego i postenoga csloveka.

Dnesz dén sze je esce tídi nej premejno, tíszti je, kí je bio.

Kak szí lehkó lejpo trato szpouvamo?

Kí trato májo okoucsí, vóje-ga hrama ino bi rádí bíli, naj tá trato lejpa bóde, szí naj szledé-cse zamerkaó:

Na szprotlje rano, gda sze zse trata zacsne zelenítí ino je zemla zadoszta vlazsna, poszípá-tí trbej trato z tak zváním "AMMONIUM SULPHATE" práhom. Z toga nej trbej doszta; pát fúntov dojde za 1,000 kvadrát fúszov. Tou delo more nadáljávati vu vszakom mejszeci ednok. Ali szamo obprvim tr-bej 5 fúntov, szledi zse dojde 3-fúnte za tak velíki falat.

Etó pomága trávo vu rasenej ino jo mocsnejo vesmí za proutí sztáti skodlivím trávinám.

Níkákí tídi núcájo pamukovo-ga szemena melo; (cotton-seed meal) z toga 10-15 fúntov trbej 3-4 krát vu letí.

Szmehjsne ísztíne.

NA DOKTORSZKO ZAPOUVED.

Edna lejpa mláda deklína i eden mladénc vkúpeszedíta vu zádnyem táli ednoga auto busza.

DEKLÍNA: Kak szí me ví-po kísnótí, da szí popolnoma nepoznáni pred menom!?

POJEB: Na doktorszko zapouved, kí mí je právo, naj sze hábam vszakoga zburkanya; tou bi me pa prevecs zburkalo: pri nájjaksem sztvorjejní na szvejtí szedeti i nej ga kísnótí.

DEKLÍNA: Ali tak?—csi szí tou rejszan na doktorszko zapouved vesmíno, jazsz míszlím, je nej bílou nedosztojno delo.

GDA SZO ZACSNOLI CIGARETINE RÉDITI VU AMERIKI?

Vu 1864-tom leti szo nájprvo rédítí vu Ameríki cigaretlíne. Vu tom letí jíh je naprávleno 19,770,000. Ali zaprva szo vema nej jáko bíli lísté, vójeví, ár vu 1869-tom leti szo jíh szamo 1,750,000 napravítí. Vu preminoucsém leti sze je zse vees kak 80,000,000,000 (oszemdeszétjezero millíon pontúcalo.

ZKOJ RÉDÍJO NÁJVECS PAPÉROV?

Vu Zdrúsení Drzséláj sze nájvees papérov z leszá napráví

KA NOUVOGA VU SZTÁROM KRÁJI?

Z MURAVÍDÍKA CSTÉMO: Preminoucsi keden szo vu Már-kísevcí szkoro vszako péto hízo poíszkálí gorí touvájje, ali szamo pri Zsíbrík Ferencí sze nyím je poszreacilo odneszti szedem kokoucí, vu drúgí mejsztáj szo je zmoutítí vu delí nyihovom.

KÚHÁROVO (Kovácsovo) kresmou je Knezzevcísné roj. Turk Hlona na trí lejta vu árendo vzéla.

Veska lovína je vódána za 170 Dín. lejtno árendo.

VÉRTOVJE, kí szo prístelati dáli krumpícsje za szemen, je za pár dní k rokám dobíjo. Jáko dosztím szo vu sztrasnoj zímí krumpícsje zmurznoí i zdáj szomena nemájo Red.

MÁJUSA 1.ga veesér ob 7-moj víri je vu Szobítí tocsa slá. 10 mínout szo kapálí szkoro kak orejí debelí falatje, Zemlou je na eden prszt nakuszti zakrfla.

SÓR JE nísterne páre falejsí grító. Eden kríglin je 4.50 Dín., edna kúpíca 3 Dín., eden glázsz 5.50 Dín.

Ka dela Byrd na poldnésnyem vrtéli zemlé?

Známo znovím, ka Byrd kápítan, híresen zbrodíjávéc zemlé sze zdáj na poldnésnyem vrtéli zemlé zdrzsáva z szvojímí compánístámí, naj on táli zemlé, stero-ga szo do etí mao esce nej móglí popolnoma doszégnotí i vózpóznatí-prebrodí i kebztúvanya szvoja gorízamerkavízi, cslovecseszvítí sztoga hasznovíta i potrejbna znánýa szprávi.

Na onom táli zemlé je zdáj zímá, stera zímá pa nesztojí szamo z mraza, nego z kníce tídi.

okoucí 85 percentov jíh je naprávlení z leszá. Tídi je rédíjo z szlamé, z kukursjá i z cout.

KAK NÁGLI JE CSLOVEKA SZEN?

Z edním ali zdúrígím nász, alí lehkó právímo ka zse z vszejmí námí sze je pripetítí, ka komá na edno, ali na dveje megényí szmo zadrejmáli i gda sze nazáj zbudímó, zse edno-edno dígo szenyó mámo pripovedávátí Szénye tekáj vu csloveka

Pou leta je szveklosca tam, pou leta pa kníca. Ali ár je tíszta kníca nej prevecs sztrasna, szamo mocsen mrák, sze nyemi je nej vrejdnó od tísztec gíbatí i potom nazáj szelítí. Áá véksa dela záto vu tom mrákí tídi ví-díjo, záto Byrd i nyegoví compánístí znansztveno zbrodíjávanye vu tom sztalísi tídi nadáljávajo ino do nadáljávái esce vu vék-soj merí, naj pá szveklosca prí-de na poldnýsnyí vrtél zemlá.

znótresnyem je doszta bole ná-gli od blízka. Vu ednom, alí dvóma megényyama eden cejí eslovecsí szítek lehkó dolíprete-csé vu szenyí, zsvszemí trpejnyami, radosztámí od mále mlad-osztí mao notrí do kézsne sztar-osztí.

Tá velíka nágoszt szénye je zrok tomí, ka veeskrát nezadolejmo pripovedávátí nász szénye. Ka pa, csi bí jíh te véksí táli nej pozábíllí?

CSTIMO SZLOVENSZKE NOVINE!

Csí vam trbej ÁGENTA, kí szamo PRAVICO POVEJ: poíscíte gorí STEVE GAZDA.

Csí scsété szekulzjrátí HRAM, POHÍSTVO, alí AUTOMOBIL, prídte k-STEVE GAZDÍ! Nász speciálne vrejdnosztí na ete keden zaodatí szo:

- Hayes Str. pouleg Sixth Str. polojno duplíské zídíne, 6 hízs i padláš, vroucs vodé tlopuoucsa, nové fajte bejllí színk, kóupanca i vsze potrejbcsíne \$6,000.
- Fíth St., blízí Edward St. polojno duplíské zídíne, 8 hízs, padláš, kóupanca, elektrík, sewer i gas \$5,550.
- Za trstvo hramna E. 4th St. blízí pri Buchanan St. polojno duplíské zídíne zsvszemí potrejbcsínámí 9 hízs. \$9,900

HRAMÍ I FARME NAVSZEKRAJE. POÍSCÍTE OBPRVÍM NÁSZ GORÍ.

STEVE GAZDA, íasztník.

GAZDA REALTY CO.

746 E. 4th Street. Bethlehem, Pa. Phone 227-M.

János Vitéz

Piszao: Petőfi Sándor; Poszlovenco: Polgár Sándor.

Dalecs plava ládja zse z János vitézom.
Sürka vöternica jo li tira zmérom.
Ali miszel nyegva doszta naprej leti.
Nemajo zádeve miszli nágle poti.

Jánosa miszel je v-eto formo bijla:
"Iluska lübiéna, moja rouzsa mijla,
Jeli szoumnis radoszt, stera csúka tebé?
Ka zárocsnik tvoj ti vnoo kinea neszé?"

Domou idem zdaj jasz, da zse komaj-komaj,
Eden pár bodeva, po dugi nevolaj,
Eden pár bode znáj, blájzseni, bogáti,
Nej trbej nama zse na lücko osztáti.

Vért moj bár k-meni je bio li z-szrcem hüdim,
Ali jasz tou záto vsze nyemi odpúsztim.
Po pravici, on je bio zrok mojoj szrecci,
Nemo záto szkoupi k-nyemi z mojni kineci.

Tou je miszlo János, vecskrát szi je miszlo,
Pokécs pa je mourje ládjo náglo neszlo;
Od vogrszkoga li dalecs bio je escse,
Záto poznani kráj z-ocsmi zobsztom isce.

Ednouk János vitéz po hajouva podi
Pri vecséra mráki gori-doli hodi,
Gda ravnács hajouva deeskom pravo je tou:
"Néba je zserjáva, miszlim, da vihér bou."

János vitéz na té recsi nej je pazo,
Ár vu zráki sereg shkvoj je opazo.
Blúzi je sla jeszén, tej vandrarje gvúсно
Zs-nyegve rojzstne zemlé letijo tak lúсно.

Z krotkim zdühávanyem zglédne sze zanyimi,
Tak, da dober glász tej pravili bi nyemi,
Dober glász odnut, gde Iluska je száma,
Dávno vidoucséga, od drágoa douma.

Na drúgi dén, kak tou naprej szo zse znali,
Rejszan vihér je bio, pa niti nej máli.
Vötrovje mourja sze plouidi, vrti, mecsse,
Grozen szláp je v-edno bole-bole szúcsce.

Lúdsztvo na hajouvi nej je melo méra,
Malo stoj je vido táksega vihéra.
Zaman bilou vsze je, kakse stécs mislejnye,
Nej sze je od níkec kázalo resejnye.

Kmiesen odlák prijde, szvejz sze zaomrácsi,
Zacsne sze grmlajca neszmilene moucsi,
Bliszki cik-cakajo, csi dúzse vsze bole,
Eden v-hajouvi vdári, z-csízta ga razkole.

Zse ni sze nepozna, csi hajouvi bio tou je,
Mrtva teja neszé mourje navszekraje.
Ka pa János vitéz, kama on je veszno?
Válovje i nyega z-szebom je odneszlo?

Bogme túj od szmrti nej je dalecs hodo,
Gda Nebeszki nyemi rokou je ponúdo,
Ino z esúdnim tálom ga je oszloubodo,
Da grob nyegov mourja grozne pené nedo.

Voda vszígdar vise-vise neszé nyega,
Vrejek zse o odlacsk obláka gorszéga;
Zdaj je János vitéz tak náglo, hitroma
Za oblák popadno z obema rokama.

Moesno ga je prijao, bár oblák sze trouzso,
Z velkov mantrov teesáz li nanyem je vjiszso,
Pokécs je do krája mourja nej priplavo;
Za edno skrijlevko János tam sze zgrabo.

Dale prísesztni keden.)

BOUG DÁJ DECA!

Ár szem zse pár kédnov nej
bio domá i nej szem meo prílike
z vami vkúpepridti: vam zdaj
naprej notrizglászim, ka szem
pá domá i veszeli me, ka vasz z
nouva vídim. Ali rád bi vasz
prísesztno nedelo vsze vu ednoj
csupori vido. Pridte vszi na
piknik vu evang. park, naj vídi-
mo, kak velki regimént bi bilou
mogoucsse z vasz prouti Japán-
com vkúpeposztaviti: Good bye.

KNIGE

POPRAVLAMO I ZVÉZSEMO

ZÁTO CSI MÁTE KNIGE, NA STERI SZO SZE TÁBLE
RAZTRGALÉ: CSI BI SZI KAKSE LEJPO CSTENYÉ STE-
LI OBARVATI I NA DUGSA LEJTA TÁ DJÁTI: POISCSI-
TE NASZ GORI, MÍ VAM TAK SZTÁRE KNIGE, KAK
NOUVE, LEPOU NOTRIZVÉZSEMO.

Z-NASIM DELOM TE ZADOVOLNI INO MO VAM TO NÁJ-
NISISO CEJNO RACSÚNALI.

Túdi gorivzememo vszefelé stamparszko delo ino je vu
nájkraacisem vrejmeni na vaso zadovolnoszt zgotovimo.

Stamparija Szlovenszki Novine
720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

—Dobro je. Isztina, ka sze lampas kadi i tak
szem vu souli namejno piszati. Ali csi sze nebos pos-
teno oponásala prouti meni, te eti osztánem i táksi ro-
pász mo gnao, ka sze cejla hisza poderé. Povej mi, ka
de vecsérja, te lepou odidem.

—Ti tepes! Vej pa szladtko zelje; znás, ka szmo
pouldné túdi tou jeli.

Karsci je obráz na kizselo potégno.

—Szladtko zelje?

—Tou.

Nikaj drúgo?

—Csi ti vüha poejmo keoj za zszjco.

—Bole tvoje, ár tí dugse más.

Potom pá mála, na boj pripravlanya tihoesa. Ali
níka sze je nej zgondilo. Zszusika je nazáj k okni sla;
na lúkté sze je naszloula vu okni i obcsútno je dale
glédala szunca lejpi záhod.

Z oucsi voucsi zsznyouv zeléni goscseni bregou-
ve, plavkaszte goule goré i za nyimi je tá zserjáva
zláta krugla sla vszígdar níze i níze. Ober szunca
szo sze szivkaszti szvilni slári vlekli i plavali, vkúpe
z cejdili i pá razkádili; potom szo oblejdili i pá szo
nouvi prisli. Zse szkoro tak, da bi szamo vu sne
csúla Zszusika Karscija glász:

—I níka drúgo nemo jeli?

Zszusike dúsa je napunyena bíla z licojnov i
szvetloscov. Naj sze esemerí, ali naj neodgovori?
Pozsrla szi je esemére i krotko je právla:

—Kabi nej Karsci. Lángos mo túdi jeli:

Karscija obráz sze je naednouk razhládo. Z tá-
la od toga, ka je Zszusika právla z tála pa od toga,
kak je právla.

vasz edno jajce, tiszto vam na vas szvetlo-szivi fórt-
toj drapneva, keoj malo spenóta, malo.

Dale je nej mógo praviti. Zszusika szo je cse-
merno, z globokim zburkanyem gorivtégnola. Zdaj
je véksa posztánola kak goszpon Birge, ár je hizse
zvejgoten pod malo vise bio, kak vilica. Z zametá-
vajoucsim poglédom je podúzs zmejrila gavalejra i
obrnoula sze je, naj brezi rejcsi vu drúgi kráj hizse
odide. Ali Birge jo je zgrabo zarokou.

—Kama idete Zszusika? Osztante escse.

Zszusika je tak náglo cuknola vó rokou szvojo,
ka sze je goszpon Birge-ja lakét vu oknino lísto
kreszno. Ali tou je túdi nej márala. Obrnoula sze
je, z stírami sztopáji je po tesznoj, kmiesnoj i z po-
histvom narinyenoi hizsi prejk prisla, odprla je
skripajoucsse híveri i lehjnola je. Birge je túdi lehkou
sou z povisznyenov glavou.

Vönej vu kühnyi je Zszusiko zábela evreskanye
i na jejd gosztusni díhek csakao. Zacsneli szo zse
lángos peesti. Mati szo z goriszazúkanimi rokávi, z
od ognya erdésim obrázom sze obracsali okouli pa-
lacsintne láboske, ár je nyihov lángos nej táksi pru-
szti lángos bio. Kí ga je ednouk koustao, ga je nig-
dár nej pozábo. Sárosici, nyénoj materi, sztároj
materi i vszej tej szesztram je ete familijzski lángos
globoko notri szégno vu szítka zgdovino. Nej csúdo,
ka je zse vu indaszni napiszani szakácski knigaj etak
bio notri zamerkani (escse nyéna sztára mati je pí-
szala szakrebcsésim goszcsesim perom, velkimi, o-
krouglimi literati; zdúgotrlejnyem je piszala té szá-
kácske knige):

KA JE ZSENIŤEV?

MLÁDA ZSENA: Zsenitev je edno tákse delo, gde eden dá, ov pa vzeme.

MOUZS: Isztimo más! Jasz vszaki cent pejniz tebi dam, ti szi pa poscinek vzemes.

Postüvani Szlovinci!

Z etím glasenom bi rad vam véksi haszek napravó, kak zsebi. Proszim vász, poscésite me gori z ednov postakártov, ali pa vu persouni, gda de vam potrejbno na kákse fárbanye hrama, ali kákse tislarszko delo. Jasz vam za nájfalejšo cejno napravím i dober sztojím za delo i posteno vóobslúzšávanye.

ATRESZ JE:

József Novák

FREEMANSBURG, PA.
Box 226.

Alli pa zglászte vu:
STAMPARÍJI SZLOVENSZKI NOVIN.
720 E. 4th Street
BETHLEHEM, PA.

Cstimo Szlovenszke Novine!

PROSNYA K-VSZEJM AMERIKANSZKIM SZLOVENAM

SZLOVENSZKE NOVINE szo novine vu Ameriki zsvoucsi SZLOVENOV. Vszáki nájde vu nyí tákse cstenyé, stero nej szamo ka de z-veszeljom csteo, nego znamenito i potrejbno vese-nyé tídi nájde vu nyi. Za toga volo poznio proszimo vsze ameri- kanszke Szlovene naj szi naroc- sijo té novine.

Bethlehemszki Szlovenye tou lehkó doprineszje vu Stamparíji Szlovenszki Novin, vu drúgi mejsztaj zsvoucsi Szlovenye pa naj poscésijo gori eti imenivane nase zavipniké i prinji szi je naj narocisjo i od naprej placisla nyugto proszijo odnyí.

Palmerton, Pa.
DONCSEZ JOZSEF
New Brunswick, N. J.
FLISZÁR IVÁN

Pageton, W. Va.
TÓRNAR JOZSEF

Allentown, Pa.
FRANK ANDREJCS
R. F. D. No. 2

Bethlehem, Pa.
Joseph Goszpod
808 1/2 Evans St.

Perth Amboy, N. J.
ERNÓ KRÁNYECZ
620 Johnstone St.

Easton—Freemansburg, Pa.
STEPHEN JOSÁR
R. F. D. No. 3 Box 142
Easton, Pa.

Pittsburgh, Pa.
George Bucsek
1102 High St.

Elizabeth, N. J.
Frank Gombotz
402 Bond St.

FEDERAL RADIO
The only licensed set using the new 222 A.C. SHIELD GRID TUBE
DEALER

NÁJBOUGSO RADIO

z esisztím glászom i prelepoj posztávi za fal cejno dobíte pri

C. H. KRESSLY

434 Wyandotte St.
Bethlehem, Pa.
Odprejto povceseráj. Phone 915

Jeli máte (ka bi nej meli vejm vszi mámo) vu sztárom krají ro- ditele, rodbino, ali dobro szpoz- náne?—Plácsajte nyim naprej na Szlovenszke Novine ár bi oni trno radi znali, kak nas zsitek tecsé eti vu Ameriki. Za té cil szo pa ete novine jáko pri- jétné, ár od vszákoga nasega gi- banya, od vszákoga nasega veszeljé, ali zsalosztí vszaki ke- den verno, racsun dájo.

FRANK LEPOSA
CONTRAKTOR.
Csi scsété novú dátím dati zidati, ali cimáké? Csi scsété sztári Hram na novuoga dati napraviti. Csi vam je potrejbno za garage, ali máte zidárszko, pleszterszko, ali concrete delo: Dajte meni znati. Jasz vam dam rédno czej- no, i vó zadovolnoszt za va- se delo.
TELEPHONE 1413 J-1
409 W. 8-th St.
BETHLEHEM, PENNA

STO SCSE NA FARMÍ DELATI

Isecem csloveka, kí bi na far- mo sou delat. Farma je vu Springtowni i lasztnik je Harry Küpen. Zglásziti sze vu Stamparíji Szlovenszki Novin 720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

HIZSA K-ODAJI
na Russell ave., 1126. Polovica dupliskoga hrama, zevszemi po- trejbcsntnami.

Zvedávajte pri A. E. Callone Co. Real Estate and Insurance 613 1/2 E. 4th St., Bethlehem, Pa.

DELO ZA MESZÁRA

Isecem meszára, kí je vu sztá- rom krají vózevcseni i guesí vo- grszki i anglisák. Glásziti sze na ete átresz: Andor Kovács Butcher, 97 French Street, New Brunswick, N. J. Phone 2496.

Za písma písztati papérje i koperte

z iménom i z átreszom vasim.
SZE ZOSTAMPAJO I ODAJO SZAMO ZA

75c.

50 papérov gladka, ail redáti i 50 kopert z do- bre vszste papéra.

Zapovejte szi zdaj vu STAMPARÍJI SZLOVENSZKI NOVIN
720 E. 4th Street
Telephone: 4912
Bethlehem, Pa.

PLÁCSAJTE NAPREJ NA SZLOVENSZKE NOVINE!

Vszakoj szlovenszkoj hízi je po- trejbno, naj Szlovenszke Novine má, ár té novine nej szamo, ka racsun dájo od vszega znaroeni- toga dela, stero sze med szloven- nami zgodi, nego tak za starejsé, kak za mlájsé tákse cstenyé tídi prinészje, stero mo z lúsnosztj- ov csteli i z steroza sze i kaj po- trejbnooga navcsimo.

LEJPI HRAM NA ODAJO.

Na Fretz Crossingi je eden lejpi hram,—steri má 4 híze i kúhnyo i 12 lotov szlisi knyemi,—na odajo.
Cejna szamo \$3.500.
Glásziti sze pri Louis Kü- ronyi R. F. D. No. 60 Box 190, So. Allentown, Pa., ali vu Stamparíji Szlovenszki Novin 720 E. 4th St. Bethlehem, Pa.

SZLOVENCÍ!

Csi namejnite HRAME ali FARMO kúpti, ali csi hram, ali farma scsété odmeniti: po- cisíte me gori, jasz vszefélé farma mam vu dobri mesztaj.
LOUIS BERGER
551 North Jordan St.
Allentown, Pa.

BALLEK'S HOTEL

Gde sze dobijo
HIZSE, ZA VÓDATI,
na dni, ali kedne,

Stephen Ballek
Lasztnik
501 E. 4th Street
Bethlehem, Pa.
PHONE 478

Szlovenszki Szódás

RÉDI VSZE FELÉ SZÓDER PA NÁJBOGSI SZELCER.

CSI VAM JE POTREJBNO NA DOBRO PÍTVINO, OBRNTE SZF NA ETE ÁTRESZ:

Frank Banko
806 E. 4th St. Bethlehem, Pa.
Telephone, 1609

MAJESTIC HOTEL

William Huk

Lasztnik
600 E. 3rd Street
BETHLEHEM, PA.
Phone 3974

NA FARM DELO sze gorivzese szamec moski, ali ozsenyeni brezi decé pár. Kí tislarszko delo razmi, provoszt dóbi. Glásziti sze od 3-je do 4-te vóre 720 E. 4th St.

Vsze szlovenszke nase brato i szestre, kém szino eto numero Szlovenszki Novin posztali, z-lú- béznosztjov proszimo: naj plá- csojo naprej i naj kak je mogou- cse tídi notri poslejo Naprej pla- silo na nase novine. Naprej- placisla summa je \$1.50 na edno cejjo leto.

PRVO SZLOV. BRATOVCSINE BE- TÉZSNE POMÁGA- JOCSE DRÚSTVO VU AMERIKI.

Csesztnické Maternoga Drústva vu 1929. Leti.

Predszednik, Stephen A. Strauz.
Szekretár, Stephen Persa.
Podszednik, George Doncsecz.
Pojneznik, J. J. Kertsmár.
Notáros, John Koczén.
Paznik, George Konkolics, Jr.
Raesune, Poglédajocsi,

Frank Leposa.
John Kouz,
i Adám Keresmár
Betézsne poglednicke:
Leopold Balázs i
Lajos Fliszár.
Zvón toga
12 Direktorov.

GLÁSZTE VU SZLOVENSZKI NOVINAJ

Csi máte kaj k-odaji, csi kaj scsété kúpti, csi vam delavca trbej, ali csi delo iscsete: té cijle jáko lehkó doszégnete, csi vu Szlovenszke Novine edno razgia síuvanye dáté.

CSTIMO SZLOVENSZKE NOVINE

zdehnjola. Ete zdüháv je zméso Birge goszpouda scsére i tam ga je obrzsaó, csi bár sze obsáljeno csúto.

—Zakaj zdühávate Zsuzsika?—je pitao na vláko.

—Jeli pa nevidíte— je zacsnola Zsuzsika—kak lejpi je szunca záhod? Glédajte tiszto plavkaszto licojno tam—tou—té oblák—Boug moj.

I na edno megnyé sze je tak csútila Zsuzsika, ka nyej taki jocs vujde. Ka szi je mogla pomágtati, csi je zse tak bilou, ka szo nyej licojne igrave vu dúsi?

—Doli bi zmálala tou—je právla potom escse z globsim zdühávom.

—Zmálajte—je privoltjávó Birge.—Prelepoj de. Jasz mo vam tídi pomágo.

Zsuzsika szi je zdaj tak globoko zdehnjola, kak szo nyej plícsa ládale szirouti. Hvála Bougi, za doszta szo ládale.

—Kak bi mogla zmálati, da ni fárbé, ni pemzli- na, ni plátna nemam i niti málati szem zej—vcsláa 'uigdár!

—Tou je falinga,—je zamerkao Birge.

—Falinga,—je kivnola Zsuzsika i szkzivomá szi je zvocsila lejpe esrnkaszte ocsi.

—Ali jasz znam edno pomoucs—je pouitdo Bir- ge.—Ne zsalosztite sze Zsuzsika, jasz vász zmorem.

Zsuzsika sze nanyega zglédne.

—Dónok kak?

—Tak—je pravo Birge i smehjádi sze je zacsko pod málimi bajúszami—ka vam povejm Zsuzsika, kak bi té kejp lehkó dolizmálali. Prinészte proszim

—Dobro je,—mrmári z tíhov zadóvolnosztjov. Potom szi kúpe poberé irke i zagývazane latinszke knige i prejk je odisao vu máloga hrama drúgi tao vu solszko hízso písztat.

Zsuzsika bi zdaj zse mirovno lehkó glédala na- dale dolidouce szunec esi bi Birge, grofovszkoga ispána pomocsnik tam tá nej prisao. Ali tí sze je sou bogme i sztano je pred oknom niszike mále hízse, tak, ka je szunca popohnoma zasztoupo od Zsuzsikini oucsi i kmica je posztánola.

—Dober vcsér Zsuzsó! Gde pa vasa miszel hodi?

Ka szi szirouta Zsuzsika naj zacsné? Pá je szamo krotek glász vzéla naprej.

—Birge, proszim vász, málo dale sztouppte, ár nevidím szunca od vász.

—Ali jasz pa vase ocsi rávno etak vídim.

—Sztouppte vu eden kraj, proszim. Ne csájete?

—Na právo, ali na levo naj sztoupim?—sze je segáro Birge, komi sze je vídla Zsuzsike vuszobi sztisnyena csemersuzst. Ali zdaj szo vóvdrli cse- merje z goszpodicisine i goszpón Birge szo doubili szvoje.

—Dale sztouppte, szem právla.

—Kak tou morem razmiti?—je pitao obsáljeno goszpón Birge i rejszan je vu edenkráj sztouppe.

—Kak sze vam vídi—je právla Zsuzsika na krátci. Znouva je obláke glédala sze i globoko szi je